

ΜΑΘΗΜΑ / ΤΑΞΗ :	Ν. ΓΛΩΣΣΑ / Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ (ΧΕΙΜΕΡΙΝΑ)
ΣΕΙΡΑ:	
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:	14/10/2012

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ:

Η ΒΙΑ

Η βία αποτελεί την πιο προχωρημένη και ακρότατη εκδήλωση της επιθετικότητας. Είναι η χρησιμοποίηση αυταρχικών μεθόδων και βάνανυσων μέσων με σκοπό τον καταναγκασμό και την επιβολή.

Ως προς την προέλευσή της, τη διακρίνουμε σε νόμιμη και παράνομη. Νόμιμη είναι αυτή που ασκεί το κράτος χρησιμοποιώντας τους νόμους του, τη Δικαιοσύνη του και τα εκτελεστικά όργανά του, ενώ η παράνομη είναι εκείνη που ασκείται ανεξάρτητα από τους κρατικούς μηχανισμούς ή και εναντίον τους, όταν αμφισβητείται η δικαιοσύνη των νόμων και των οργάνων του κράτους. Ως προς τα μέσα και τους αποδέκτες της βιαιότητας, τη διακρίνουμε σε φυσική και ψυχολογική, σε γενική και ειδική. Η φυσική ασκείται με τη χρησιμοποίηση βάνανυσων μέσων και μ' αυτήν επιδιώκεται η φυσική εξάντληση και εξόντωση όσων την υφίστανται. Η ψυχολογική, πιο μεθοδική, αποσκοπεί στην κάμψη και εξουδετέρωση της ηθικής και ψυχικής αντίστασης αυτών εναντίον των οποίων ασκείται. Σε πολλές, βέβαια, περιπτώσεις τα όρια των μορφών αυτών βίας είναι δυσδιάκριτα. Η γενική στρέφεται εναντίον του συνόλου των πολιτών, που θεωρούνται «εχθροί». Η ειδική σκοπεύει σε άτομα ή ομάδες εξεγεργμένες ή και μόνο ύποπτες (ταξικά, φυλετικά κ.τ.λ.).

Η βία δεν είναι φαινόμενο της εποχής μας. Είναι γνωστό πως το Κράτος, - κάθε Κράτος, από καταβολής κράτους - στηρίζεται στη δύναμη και στον καταναγκασμό. Το Κράτος και η Βία, όργανα και σύμβολα του καινούριου άρχοντα των θεών και των ανθρώπων, καρφώνουν τον Προμηθέα στο Βράχο του Καυκάσου. Ο Πλάτων δίδαξε: «ο νομοθέτης πρέπει να χρησιμοποιεί δύο τρόπους, για να κάνει σεβαστούς τους νόμους, την πειθώ και τη βία». Η Ιερά Εξέταση στον Μεσαίωνα, τα στρατόπεδα συγκεντρώσεων στη διάρκεια των πολέμων κατά τους νεότερους χρόνους, η αγριότητα των εμφυλίων σπαραγμών, οι αυθαιρεσίες και η ωμή καταπίεση των σύγχρονων τυραννικών καθεστώτων πείθουν πως η βία δεν έλειπε από καμιά ιστορική περίοδο.

Στην εποχή μας η βία έχει, ομολογουμένως, αποκτήσει μια νέα ποιότητα. Διατηρώντας στην ουσία τα ίδια αρχέγονα χαρακτηριστικά της, παρουσιάζεται με περισσότερες αποχρώσεις, πιο πολύπλοκη και συγκαλυμμένη. Η χρήση των σύγχρονων μέσων, η αξιοποίηση για τον σκοπό αυτό, των επιστημονικών πορισμάτων πειθαναγκασμού, η αναγωγή της σε ιδεολογία, η σύγχυση που γεννά η παραπληροφόρηση, συγκαλύπτουν τη σύγχρονη βία. Κι όταν τα μέσα αυτά

αποδεικνύονται ανεπαρκή, ξεσπά απροκάλυπτη και αποτρόπαιη. Διώξεις, βασανισμοί, εγκλήματα, τρομοκρατία, γενοκτονίες, κοινωνικές αναταραχές και συγκρούσεις, κινήματα, πόλεμοι είναι οι συνηθέστερες εκφάνσεις της στις μέρες μας.

Σπ. Κούρτας, Πειστικός Λόγος

A. ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Να συντάξετε την περίληψη του κειμένου σε 100 περίπου λέξεις.

(25 μονάδες)

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να σχολιάσετε την ακόλουθη περίοδο σε 80 – 100 λέξεις: «Στην εποχή μας η βία έχει ομολογουμένως, αποκτήσει μια νέα ποιότητα».

(12 μονάδες)

2. Με ποιον τρόπο αναπτύσσεται η δεύτερη παράγραφος του κειμένου («Ως προς...φυλατικά κ.τ.λ»);

(5 μονάδες)

3. Ποιος τρόπος πειθούς χρησιμοποιείται στην τρίτη παράγραφο του κειμένου «Η βία... περίοδο»;

(8 μονάδες)

4. Να γράψετε τα συνώνυμα των υπογραμμισμένων λέξεων: αρχέγονα, αποχρώσεις συγκαλύπτουν, ανεπαρκή, αποτρόπαιη.

(10 μονάδες)

Γ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Συμμετέχετε σε μια ημερίδα που διοργανώνει το σχολείο σας με θέμα τη βία. Στην ομιλία σας αναφερθείτε στα αίτια και στις συνέπειες του κοινωνικού αυτού φαινομένου (500 – 600 λέξεις).

(40 μονάδες)

